

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 139. Джерзі Сіві, Н. Дж., четвер, 19-го червня 1941.

No. 139. Jersey City, N. J., Thursday, June 19, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: WErger 4-0237. — Тел. У. Н. Соузі: WErger 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

СТИМСОН І БЕРЛ ЗАПОВІДАЮТЬ ДОВГУ ВІЙНУ

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовою комісією портів і рік зізнавали — секретар війни Генрі Стимсон і асистент секретаря стейту, Берл. Оба вони говорили, що Америка мусить зброїтись на засаді, що війна потриває ще довго. Нема жадних основ думати, що та війна може скоро скінчитись, говорили вони. Ці слова вони сказали у зв'язку з проектом, якого домагається уряд, щоб перевести регуляцію ріки св. Лоренса і зробити її сплавною через всі центральні озера. Деякі конгресмени говорили, що переведення цієї регуляції забере щонайменше чотири роки, а до того часу всякі небезпеки і потреба зброєння будуть належати до минулих. Стимсон говорив, що й за чотири роки небезпека буде існувати, а з нею треба буде далі зброїтись. Бо ця війна потриває довго. А колиб вона навіть скоро закінчилась прогрією Англії, то тоді тим більше Америка мусить зброїтись, щоб бути постійно готовою на можливий напад Гітлера.

ЗА ВІДЛУЧЕННЯ ЛЕТУНСТВА ВІД АРМІЇ.

ВАШИНГТОН. — В мілітарних колах дискутують тепер можливість відлучення летунства від армії і створення з нього окремої галузі мілітарної сили. Департамент війни тепер виготовляє план, щоб таке відлучення наступило. Але з летунства вони не зроблять цілковито окремої галузі, якою є, наприклад, фльота, тільки дадуть летунству певну автономію, і далі залишать під контролею департаменту війни.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР В НЬО ЙОРКУ.

НЬО ЙОРК. — В Нью Йорку перебуває під сю хвилю канадський прем'єр, Маккензі Кінг. На бенкеті злучених канадських організацій, в готелі Валдорф-Асторія, він виголосив промову, в якій говорив, що не відповідає правді, начеб Канада ждала за свої воєнні продукти від Англії гроші, в той час Злучені Держави Америки дають ті продукти Англії даром. Канада напружує всі сили, щоб допомогти Англії в її боротьбі з тотальними диктатурами, бо вона знає, що загроза свободи в Європі, є також загрозою свободи в цій півкулі. Перед цєю небезпечкою Канада не ховається в ізоляцію, заявив канадський прем'єр, тавруючи тим злегка тих американців, що проповідують ізоляцію.

ПІДРИВНА РОБОТА КОМУНІСТИВ.

ВАШИНГТОН. — В далішній тягу судової розправи проти більшовицьких агентів в Америці, які під покришкою „Межніги“ і „Букніги“ ширли в Америці підривно пропаганду, вишло на верх, що ті більшовицькі представництва ширли задармо літературу, в якій накликали американський загаль, щоб той довершив революції і знищив те, що існує. Бо лиш знищивши сучасний лад, можна буде запровадити диктатуру пролетаріату. Та диктатура, говорилося в видавництвах цих більшовицьких агентів, мусить запанувати по цілм світі.

НІМЕЦЬКИЙ АГЕНТ ХОТІВ ПОПОВНИТИ „САМОГУБСТВО“

НЬО ЙОРК. — Німецький пропагандист Гінтер Тон, якого замкнули отсе на Еліс Айленді, щоб його з Америки депортувати, хотів в своїй кімнаті поповнити „самогубство“. Він легко підрізав собі одну руку і тронка покалічив горло. Після того наробиш крику, щоб його рятували. Власти говорили, що він поспутив в той спосіб тому, щоб звернути на себе увагу. Рани такі маленькі, що йому не грозить ніяка небезпека.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЗАГАЛ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

ПРИНСТОН (Нью Джерзі). — Директор бюро публічної опінії, д-р Гелоп, говорить, що велика більшість американської суспільності є проти того, щоб існувала в Америці комуністична партія. Назагал, на сто людей 72 є проти того, щоб було дозволено людям вступати до комуністичної партії. 22 є за таким дозволом, а 7 є нерішених. Замітне те, що серед багатих класів лиш 70 на сто є за такою заборону комуністичної партії. Зате серед бідних верств 72 на сто є проти комуністичної партії.

ПАНІ РУЗВЕЛТОВА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ДІВЧАТ.

ВАШИНГТОН. — На своїй пресовій конференції, пані Рузвелт перестерегла американських дівчат, зокрема тих, що живуть в Вашингтоні, щоб вони добре уважали, з ким вертають з праці до дому. Нехай ніколи не користають з услуги такого чоловіка, якого не знають. Також, коли вже трапиться така дівчина, що любить випити, хай робить це в гурті добрих приятелів, а ніколи в публічних місцях. Пані Рузвелт ту пересторогу сказала у зв'язку з недавнім замордованням одної дівчини, 25-літньої панни Стріф, яку заманив до свого авто якийсь чоловік й опісля змислював її та замордував.

КОМУ ВІРИТИ?

НЬО ЙОРК. — Секретар „Рейлвей Лейбор Екзекутивс Есошішен“, Лурсен, заявив, що неправдою є, начеб треба було обмежати в східних стейтах газоліну і пальну оливу, мовляв, тому, що нема чим довести тих продуктів до східного побережжя, бо брак кораблів. В теперішню пору, говорив Лурсен, стоять нечистими 19,000 збірникових залізничних вагонів, якими можна довести тих продуктів скільки завгодно. Він далі говорив, що коли справді опалова олива наступної зими буде обмежена, це відібеться зле на здоров'ю людей.

НІМЦІВ НЕ ВИПУСТЯТЬ ЛЕГКО З АМЕРИКИ

Федеральний уряд видав розпорядок до всіх імміграційних властей, щоб вони не випустили ні одного німецького громадянина з Америки, не провідавши добре наперед, хто він, та що з собою везе? Це відноситься не лиш до приватних німецьких громадян, але також до консульсько-дипломатичної служби. Справді дипломатична служба, по прийнятому звичаю, підчас мирних часів не підлягає жадній ревізії, але нині ледви чи є мирні часи, тому влади зроблять в цьому випадку виняток.

Ходить головню про те, щоб німецькі консульські і дипломатичні урядники, які, як це заявив президент, займались підривною роботою, не забрали з собою різних важких розвідних матеріалів, а також, щоб не забрали з собою більших фондів. Після всякої правдоподібності ті урядники удадуться до Злучених Держав Америки до полуднево-американських країв, в яких захочуть продовжити свою підривну роботу. Американські влади хочуть їм в цьому перешкодити.

ПЛЯНУЮТЬ ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ

Підсекретар стейту Соммер Велес заявив, що факт, що цивільні пасажирки і решта моряків з затопленого німцями американського корабля „Робіна Мура“ врятувались, ще зовсім не стримує Америки від гострого протесту. Цей протест Німеччина дістане, як лиш будуть зібрані всі зізнання від залоги корабля, та будуть стверджені обставини, серед яких той корабель німці затопили.

У зв'язку з затопленням корабля „Робіна Мура“ президент Рузвелт на своїй пресовій конференції заявив, що морський штаб має вироблений готовий план, як узброювати американські торговельні кораблі, та як їх охороняти, колиб виринула потреба це робити. Чи цей план буде вже вкоротці приміненний — президент відмовився відповісти.

ОСТОРОГИ СУПРОТИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВТІКАЧІВ

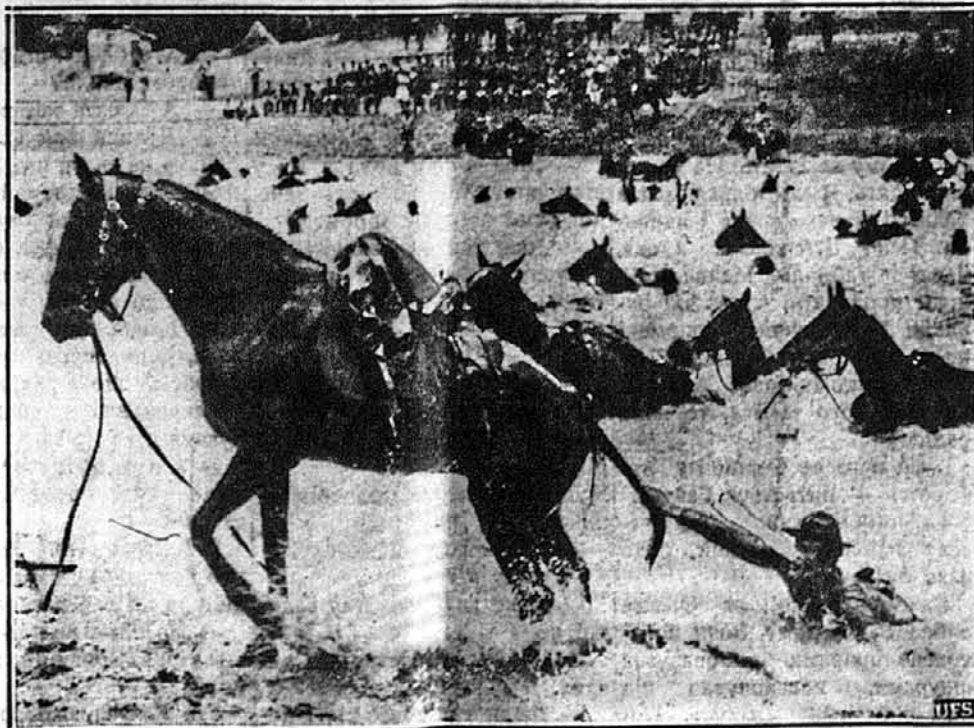
Еміграційні влади порішили не впускати до Америки жадних політичних втікачів з Німеччини, і з зайнятих німцями країв, коли ті втікачі залишають за собою родину. Бо американські влади переконались, що німці в деяких випадках змушують опісля тих втікачів, прибулих до Америки, робити шпигунську роботу, під загрозою, що вони мститимуться на кривняках. Таке сталося недавно з одним втікачем-жидом, який був змушений доносити різні відомості німецькій амбасаді, бо мав в Німеччині кривняків, яким грозила небезпека.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ЗАВ'ЯТУ І ДОВГУ БОРІТЬБУ ЗА ПОСІДАННЯ ЛІБІЇ

Несподіваний британський наступ, що загнав британські механізовані частини доволі далеко в гліб Лібії, вказує, що тут іде про воєнну кампанію на великі розміри. Принаймні так толкують собі це в Берліні військові знавці, що кажуть, що британці хочуть здобути до кінце Киренаїку, себто Східню Лібію. Це виглядає зовсім правдоподібним, бо таким чином британці забезпечилиб себе перед еventуальним німецько-італійським наступом на Каїро, Александрію, а далі на Суецький канал. Гарольд Дені, американський воєнний кореспондент, що є з британською армією в Африці, стверджує, що доперва тепер британська армія перший раз зрівнується з німецькою щодо повзів, літаків та іншої зброї, а тим самим перший раз має вигляди, що буде боротись як рівний з рівним, коли іде про воєнне виеквіпування. До перва тепер боряться британці в такий спосіб, що висилають проти німецьких повзів — свої повзи. Бо перешде так бувало, що їм треба було боротись з ворожими повзими при допоміж тягарових автомобілів (троків). Ось тому і боротьба на тому фронті буде тепер якщо не рішальна, то дуже замінна з тактичного й психологічного боку. Британцям дуже залежить на тім, пише згаданий кореспондент, щоб ту боротьбу виграти. Не тому, щоб піднести мораль британського воєнка, бо вона й без того велика, але щоб перервати ланцюг цілої низки німецьких воєнних успіхів і показати цілому світові, що німці можуть бути переможені, якщо тільки мається відповідну зброю, щоб з ними могли боротись парівні.

НАЛІТАЮТЬ ФРАНЦІЮ ЦІЛИМИ ХМАРАМИ

Це вже тепер не є так, як бувало, що налітали на пристані й промислові осередки, що є під німецькою контролею, британські літаки по два, три, чи десять. Тепер уже налітають сотнями, а це тому, що вже надійшла до Англії поважніша допомога в літаках з Злучених Держав. Тепер Британія зосередоточила свої налети на французькі пристані, в першу чергу на Бульонію, яка вже майже знищена.

З МАНЕВРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ КАВАЛЕРІЇ. — Американська кавалерія, що брала участь у маневрах у стейті Тенесі, дістала приказ перейти озеро Чікамога. Жовніри зішли з коней і держалися їм, як могли, як котрий пустив з рук сідло, то хапався й хвоста.

НІМЦІ ТАКИ ПІДУТЬ НА УКРАЇНУ, А ДАЛІ ЧЕРЕЗ КАВКАЗ ДО ІРАНУ, КАЖЕ АНКАРА

АНКАРА (Туреччина). — Кожна вістка про советсько-німецьке напруження є розсліджувана в Туреччині дуже сумлінно з того боку, що Туреччина свідомо цього, що й її доля залежить у многому від того, як і чим закінчиться оце напруження. Тому і особливо важне те, що думають про ті поголоски турецької урядові й дипломатичні кола. Рей Брукс, кореспондент часопису „Нью Йорк Таймс“, стверджує, що дипломати і військові з кожним днем більше переконані, що Німеччина таки піде „бліц-кригом“ на Совети. Вони тої думки, що тайні переговори, що тепер ведуться між Берліном і Москвою, є тільки „формальністю“, якої Гітлер завжди вживає, заки починає війну.

Що кажуть Німці в Туреччині?

Замітне й те, що про ці справи заговорили вже й німецькі кола, що є в Туреччині. Вони теж заповідають „сензацію“, себто те, що Німеччина віднесе над Советами військову, або дипломатичну перемогу. Ще цікавіше те, що військові тої думки, що буде війна, а дипломати переконані, що Сталін віддасть Гітлерови все, чого він бажає, без війни.

Обидві сторони себе обдурюють.

Далі кажуть, що ніби так є, що ведуться тайні переговори між Берліном і Москвою, щоб прийти до згоди, але в ту згоду ніхто не вірить. Та переговори потрібні для Німеччини, щоб „знайти причину для війни“, а також, щоб сконцентрувати всі потрібні сили до наступу в Румунії, Польщі й Східніх Прусах. З тої самої причини веде переговори теж і Росія, що переведати повну мобілізацію.

Закі піде на Англію.

Ще далі кажуть, що Росія потрібна Гітлерови на те, щоб забезпечити себе перед еventуальним советським нападом, коли Німеччина зачне нападати на Англію, а далі, щоб мати поживу на затяжну війну.

Мусить зайняти Україну.

В Анкарі панує таке напруження, що вже рознеслись вісти, що німці ввійшли в Україну, а люде тому повірили, хоч це є цілковитою неправдою. Та кож кажуть, що перервано цілковито телефонічну комунікацію між Берліном, Софією і Букарештом, що означало, що війна вже почалась. Та, якби ті поголоски не були, найкращі дипломатичні знавці таки тої думки, що Гітлер займе Україну, бо вона йому потрібна вже з того одного боку, що він мусить через Україну перевести великі воєнні сили до Ірану, щоб звідтам вдарити на британців.

ГІТЛЕР ХОЧЕ ПОВНОГО СОЮЗУ ЗО СТАЛІНОМ.

СТОКГОЛЬМ. — Американські кореспонденти доносять, що ті, що знаменито визнаються на тому, що є з Німеччиною, твердять, що Гітлер перевів цілковиту ревізію своїх відносин до Советів. І тепер хоче довести до справжнього „повного“ союзу Німеччини з СССР. Отже Німеччина хоче, щоб мати в Росії такі права, які має мілітарний союзник, не втягаючи одначе червоної армії до дійсної війни. Це означало, що Сталін мусів би дати згоду на перемарш німецьких військ до Туреччини, чи деінде. Далі Німеччина захоче певно розпоряджатись розложенням советських військ та перебрати контролю над цілою советською воєнною промисловістю.

ПОГОТІВЛЯ В ЛАТВІЇ.

СТОКГОЛЬМ. — Совети перемінили латвійську пристань Ригу на „воєнний арсенал“. Всі склади заванені воєнним зняряддям. Всі вулиці повні військових.

В МОСКВІ „СПОКІЙ“.

МОСКВА. — Юнайтед Прес подає, що на зверх не видно ніякої мобілізації й все виглядає спокійно. Та це не означає, щоб Совети не були приготовані на всяку еventуальність, випливаючу з міжнародного складного положення.

САМІ СОВЕТИ РОЗПУСКАЮТЬ ПОГОЛОСКИ.

СТОКГОЛЬМ. — Ще досі ломлять собі полови, хто властиво розпускає по світі всі ті поголоски про якісь тертя між Гітлером і Сталіном. Є такі, що кажуть, що все те діється за спільним порозумінням Москви й Берліна. Що це не є без підстав, заключають з того, що передає советське радіо з Білостоку. А воно широко говорить про советську мобілізацію та готовість до боротьби; про те, які великі сили війська перейшли на Полісся, та як його там витає місцеве населення; а далі, як ті війська зістали розставлені по лісах і різних стратегічних пунктах, положених проти німецької границі.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмений текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Преса й Радіо

У багатьох американських газетах появилася оноді стаття про небезпеку упадку американської преси. Стаття має на цілі вказати читачам газет, якою великою втратою для них була би смерть американських газет.

Хто знає американську пресу хочби поверховно, той певно може почути покуску засміятися на ці слова, що мовляв ті газети загрожені в своїм існуванні. Хто бачить кожного дня ті "товсті" американські газети по кільканадцять, а то й по кількадесять сторінок друку, той не може собі певно уявити, щоб їм могла грозити смерть.

А прецінь так бути мусить, бо говорить тут відомий американський "колоніст" Вестбрук Пеглер, котрого щоденну підписану статтю містять понад сто газет. Маючи звязки з стільки газетами, він певно знає факти. Якби це не було правдою, то газети певно не помістили би його "колоніст"; вони можуть не погоджуватися з його опінією, але факти в них мусять бути правдиві.

Пеглер каже дослівно: "Коли прийде до того, що радіо не дасть вести видавання газет з доходом з оголошень, то цього пожалують великі оголошувачі так само, як усі інші." Розуміє він тут певно не лише робітників, що працюють при газеті, але й звичайних читачів, що ні при газеті не працюють, ні в газетах не оголошуються. Пеглер каже, що з існуванням вільної американської преси, котре залежить від платного оголошення, звязана свобода американського народу.

Слова Пеглера відносяться з неменшою силою й до тої частини американської преси, котра не вживає англійської мови, а котру звичайно називають чужинецькою або чужомовною. Коли американська преса англійською мовою загрожена в своїм існуванні, то чужинецькою, то не англійські газети загрожені радіоми оголошеннями ще більше, бо серед різних імгрантських груп, котрі обслуговує так звана чужинецька преса й чужинецьке радіо, є багато більше неграмотних людей, яких оголошення на письмі не може досягнути. До цих чужинецьких газет відносяться з неменшою силою й слова Пеглера про вагу преси для цілого громадянства. Яке значіння має ця преса для громадянства, це громадянство може пізнати вповні аж тоді, як тої преси не стане. Можна сказати, що тоді не стане й того громадянства. Як не стане газет, писаних даною мовою, не стане й тоді й групи людей, що вважали себе відрубною частиною.

Слова Пеглера про шкоду для бізнесменів з упадку преси треба віднести й до самого радіа, котре доводить пресу до упадку. Як не стане газет якоюсь неанглійською мовою, то не довго буде треба ждати на той час, коли не стане й радіових годин у тій мові. Хоча радіо конкурує з газетами за оголошення, то все таки й воно спирається на те почуття спільності, що її мововолі створює й підтримує преса, писана тою мовою. Підбиваючи цю пресу, радіо рубає галузку, на котрій воно сидить.

Большевицькі Хамеліони

"Нью Йорк Таймс" з 13-го червня б. р. пише про зміни в політиці більшовицької політики, а вкупі з тим, про заклопотану зміни в тактиці більшовицьких агентів за кордоном. Про цю справу читаємо там таке:

"Звіти про можливий розрив між Гітлером і Сталіном є мабуть читані з особливою напругою в бюрах часопису „Дейлі Воркер" та інших комуністичних центрів в Америці. Бо від них багато залежить. Це дуже правдоподібно, що ціла та балаканина про напад Гітлера на Україну і розрив милої йому дружби з Москвою є нічим іншим, тільки засипуванням піском очей. Але, коли ми, хочби лиш для аргументу, згодились щодо цього, що розрив дійсно наступить, тоді ці, що так кажуть, просто поробили милій догади."

"Зате для „Дейлі Воркера" і для вірних комуністів, що займають інші провідні становища, розрив між Гітлером і Сталіном викликає би чимало клопотів і потіня. Цей випадок був би навіть прикрийший ніж ця смертельна павза, яка тривала багато годин після того, як проголошено пакт між Гітлером і Сталіном в 1939 році. Американський провід комуністичної партії тоді очікував на точну формулу від Москви."

"А тепер уявм собі, що це означало для вірних ось тут в Америці, коли Гітлер рішив дійсно заатакувати Сталіна? Автоматично ця „імперіалістична війна" в яку президент Рузвельт хоче занурити цей край, перестала би імперіалістичною війною, а стала б війною за демократію. Як лиш панцирні дивізії вийдуть на Україну, провідники з відділів учительської юнії, виклинені нещодавно шляхом плебісциту з А. Ф. П., нагало відкривуть, що правдивими воєнними підбуршувачами є властиво Гітлер, Муссоліні, Японія. По цілм краю молоді організації, які ухвалювали резолюції, відмовляючи йти на чужі побоевища, і вмирати на них за британську імперію, подумавши троха, відкриють, що нарід Великої Британії мусить бути відкритий від своїх провідників і що наша поміч Британії є дуже мізерна. В хвилині, як Гітлер наїде Совєтську Росію, „Дейлі Воркер" і большевицькі агітатори відразу здадуть собі з цього справу, що робітничі страйки в оборонних промислах, це ніщо інше, а зрада. Вони навіть можуть погнутись так далеко, що будуть піддавати думку, аби з тими страйками обходиться як з

зрадою себто так, як з ними обходяться в совєтській демократії, над якою панує Сталін. „Це ще не значить, що не комуністи під впливом подій ніколи не змінюють своїх думок. Дуже багато з нас також бачили Сталіна в іншому світлі, якби він ставив проти Гітлера, замість цих з Гітлером проти демократії. Це вже в природі людської влачі є відкривати гарні прикмети в союзниках, які по прикмети він відразу тратить, як лиш стає ворогом. Або навпаки. Бодай ми можемо яось зарадити цьому, щоб не завважувати в союзників деяких неприємних властивостей, які виразно видно в противника."

"Проте є велика різниця між американським комуністом і рештою його співгромадяни, а саме: — в їх відмінній відгуковості на якісь совєтської заграничної політики. Для більшості з нас радикальна зміна в совєтській політиці викличе зміну поглядів на Совєти. В комуністів зміна совєтської політики викличе радикальну зміну поглядів на Злучені Держави Америки."

"Колиб шось, що є дуже неправдоподібно, сталося і Йосиф Сталін перейшов від держав „осі" на бік Великої Британії і Злучених Держав, вони сказали б: „Так, так. Ми все мали таке переконання, що Британія і Злучені Держави є надією цивілізації".

З цих слів „Н. Й. Таймсу" бачимо, що корінно-американські комуністи є відстоїти подібні до комуністів українського походження. Все вони кричуть, що це підхід під смак Сталіна, зогиджують. Безоглядна вірність Сталіну це для них стала, непорушна засада. Він є центром світу, а все інше крутиться „чи повинно крутитись, навколо нього. Все інше можна зрадити, оплювати, знищити, чи навпаки — хвалити, підтримувати, будувати, коли це до вподоби Сталінові."

Ще недавно на сторінках нашої большевицької преси виділи заголовки, статті і рисунки, які безоглядно зогиджували нацистів. Гітлер, Герінг і інші нацистичні провідники виглядали завжди з закрованими мечами в руках, занурені в калюжах крові, з звирячими обличчями. Ось так вони гляділи на нас з сторі-

ПАЛЕСТИНА СТАНЕ МОГУЧИМ ЧИННИКОМ

Коли слідкуємо за боевим фронтом, то, природно, ми є тепер — у Сирії. Цей край є в плянї держав „осі". Це знають добре британці й тому рішили взяти Сирію під свою контролю. Та на думку Реймонда А. Дейвіса властиво роллю в охороні Суєзького каналу, а про це властиво іде, відіграє скоро Палестина. Вона теж готова стати головним полем битви, якщо держави „осі" вдалось тамтуди дістатись з більшими сухопутними військовими силами.

Палестинська пристань Гаїфа є добре укріплена. Вона є граничним місцем нафтової рури з Мосула, якою британці спроваджують річно до 2,000,000 тонн нафти. Під теперішню хвилю рафінерія нафти в Гаїфі є головним джерелом постачання палива для британської середземноморської флотії. Втрата цієї пристані була би великим ударом для

нової большевицької газети. Тепер це все десь зникло. Тепер уже видно карикатури різних англо-саксонських провідників. Ось ті провідники представлені тепер у такий самий спосіб, як представляли перше нацистичних провідників.

Комуністи українського походження поступають зовсім так само, коли ходять про чисту українські справи. Український нарід грає, як знаємо, роллю погною для совєтської Москви. Москва винищує нині сотнями тисяч українське населення на українських землях, зокрема на Західній Україні. Вивозить їх на Сибір. Цілі села опустіли. На їх місці напливає чужий елемент. Але комуністичні яничари українського роду хвалять це, приплескують в долоні і на всі заставки обороняють кривавого тирана — Сталіна. Роблять це рідною українською мовою і в імя... добра українського народу.

Американським комуністам це можна яось виправдати їх збаламучення, бо більшість з них не бачили московського панування і не відчували його на власній шкірі. Але українські яничари знають, а бодай повинні це знати, бо знід придалеких азійським чоботом українських територій доводять до їх ух тисячі голосів стогону і болю. Та яничари не чують цього болю, відганяють ці голоси, називають їх брехнею і далі на всі заставки вихваляють криваве царство модерного сатани.

ма, тоді ніхто й не думає про шкоду. Але їхати й усе кинути...

Не надовго поїдемо, за п'ять-шість тижнів повернемось, час недовгий.

Хто бачив, щоб дівчата з табором їздили?

А Олександра казав... Дурний той Олександр! Точніше не знати що, а ти повірила, Дурень старий!

Дмитро лютий по кімнаті ходив, стукає, фукає...

Я так тяжко працюю... сказав до сестри — журюся всім, думаю, що мені допоможеш, допилюєш тут за мене, а тобі от що в голові!

Гануся вже починає поплакувати.

А я не працюю? Не помагаю? — промовляє крізь слізи.

В Дмитра серце м'яке, прикро йому, що сестра плаче. Підійшов до неї, заспокоює:

Не плач, не плач, мені й так гірко. Зрозумій, що я не можу.

Але Гануся вже розжалобилася:

Нікуди мене не береш, нічого я не бачила...

Заспокійся. Колись, мо-

направлено. Однак це може скоро змінитись. Стукає літають тепер свої бази далеко ближче. Однак населення Палестини це знає і готується до опору нацистському нападові, якщо він наступить.

Жиди в армії і повітряній флотії.

У січні ц. р. 8,000 жидівської молоді служило в британській армії, з чого 1,500 у королівській повітряній флотії. Жиди як подавали вістки з Риму, брали участь в етнопській кампанії, а опісля в грецькій і лібіяській боротьбі. Близько тисячі належали до чисто жидівських компаній, відомих як „бофз". Дві тисячі палестинців боролись до останку в Греції й їх вже не можна було евакуювати.

Велике значіння має і те, що близько 175,000 жидівських чоловіків і жінок одержали вишкіл в помічничій і мілітарній службі. Через те, що зображувало фондів на їхнє озброєння, не можна було формувати з них дивізій; однак, як лиш прибуде до Злучених Держав достаточна кількість воєнного матеріалу через Суєзький канал, дасться з них сформувати 4 до 5 дивізій.

Від початку війни Палестина віддала поважну прислугу як база постачування для британських армій на Близькому Сході. Палестина спочатком війни терпіла дуже по причині зменшення, а опісля цілковитого здержання експорту помаранч до Англії. А треба знати, що помаранч, то головний її продукт. Та цьому далось скоро зарадити збільшенням рілничої продукції, внаслідок приявності британських військ і мобілізації місцевої людської сили. І так у 1940 р. Палестина випродукувала 200,000 тонн пшениці замість 89,000 тонн у 1938 р. Також жидівські ферми випродукували 70 мільйонів яєць. Повстало більше як 200 фабрик, що займаються продуктуванням сушених овочів і городовин для армії, а також приготуванням рибячих консерв. Фабрики виробляють теж потрібні частини для авт і повзів, гумові обручі, цемент і залізничні шви. Також продукують поташеві і бромові виробы з Мертвого моря. Палестина є тепер головним доставцем тих мінералів для Британії та її доміній.

Сіоністична Організація видала заяву, що 8,000 жидів, що служать в британській армії в Єгипті, Греції і Лібії, це ще не досить. Як нація, каже заява, жиди потерпають найбільше від нацистської жорстокості, тому вони вважають за справу честі добровільно визов Гілера разом з „вільними французами", норвежцями, чехами та іншими. Тому вони хочуть признання вільної жидівської армії.

Арабська революція.

Нацисти є світові значіння цього солідного жидівського фронту. Тому стараються щомо запобігти через викликання протибританської і протижидівської революції арабів. В Палестині були вже свого часу протижидівські заворушення, в часі яких схолено кілька жидівських провідників. Однак тепер там спокій. При дальших комбінаціях треба мати на увазі, що в воєнних операціях таки такі заважуватиме там британська флотія, що далі домінує над Середземним морем. Дороги до Сирії боронить сильно укріплений острів Кипр. Держави „осі" стараються уже від року заволодіти Мальтою, а не можуть. Не краще під'їм і з Кипром.

В АНГЛІЙ ВДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН. — В Англії панує велике вдоволення з того, що в Злучених Державах заморожено фонди держав „осі", та що замкнено німецькі консу-

лати.

В АНГЛІЙ ВДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН. — В Англії панує велике вдоволення з того, що в Злучених Державах заморожено фонди держав „осі", та що замкнено німецькі консу-

лати.

В АНГЛІЙ ВДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН. — В Англії панує велике вдоволення з того, що в Злучених Державах заморожено фонди держав „осі", та що замкнено німецькі консу-

лати.

В АНГЛІЙ ВДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН. — В Англії панує велике вдоволення з того, що в Злучених Державах заморожено фонди держав „осі", та що замкнено німецькі консу-

лати.

В АНГЛІЙ ВДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН. — В Англії панує велике вдоволення з того, що в Злучених Державах заморожено фонди держав „осі", та що замкнено німецькі консу-

ІВАН ГОРИШІВСЬКИЙ.

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ

(ПЛАН МАЙСТРА ДМИТРА)

Історична картина з життя львівського братства в XVII. в.

(10)

Не вміють тамошні люди спокійно ярмаркувати, кожний свій крам вихваляє, гостей за поли тягне, всі голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олександра. — Повно ма голосами до купівлі зашуміли, сміється, лементує, кричить, — аж християнський лачно стає. А який крам до рогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, на них. А великі пані повозками мет біля намету, а скрізь багатство неопінені. Як там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіг, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Як виробили з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

З ХХ. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,
що відбулась у Harrisburg, Pa., в днях 12-17 травня (May) 1941 р.

ВКАЗ ТИХ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ШО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума забезпечення	Виплачено	Невиплачено	Спосіб погашення справи
91	Павлин Луиза	1,000.00	550.00	450.00	Не була повноправною членкою
125	Повадков Анна	500.00	50.00	450.00	Не була повноправною членкою
150	Халащук Григорій	500.00	50.00	450.00	Не був повноправним членом
204	Радий Юлія	500.00	250.00	250.00	Не була повноправною членкою
275	Качаровська Кароліна	1,000.00	300.00	700.00	Не була повноправною членкою
334	Трощак Володимир	500.00	75.00	425.00	Не був повноправним членом
369	Богдан Михайло	1,000.00	500.00	500.00	Компромісово
388	Перчак Дмитро	500.00	50.00	450.00	Не був повноправним членом
438	Нановський Микола	500.00	7.44	492.56	Не був повноправним членом
	Разом	6,000.00	1,832.44	4,167.56	

НА РІЖНІ ТЕМИ

ПОНИЖЕННЯ ПОЛ.

Думає, що певно жінки. Отже ні. Цим разом угнетеними є чоловіки.

Донесуть до Шікаго, що чоловіки внесли до міського уряду жалобу, що при "барах" на "Лупі" жінки витискають чоловіків так, що чоловікові просто неможливо дістати напиту.

Проти відсування чоловіків від "бар" у судді чоловіки віддай не простестували би, так, як проти відсування від "бар" в "салуні". Ця бара це видно щось у роді твердині мужеського полу.

І САМА МІШОК ДРЕ, І САМА...

Звертають при тому увагу жалібники, що міський закон дозволяє подавати жінкам напиту лише тоді, як вони сидять при столиках.

Та звідки цей закон узався? Чи не з мужеського розуміння мужеської вишности над жінкою, що мовляв чоловік може пити й при "барі", на стоячці, і не здеморалізуватися напитуком, а жінка може?

Отже чоловіки протестують проти приниження їх до того становища, до якого вони принижали жінок?

ЗБИРАННЯ ДОКАЗІВ.

Донесуть теж, що міська рада встановила спеціальний комітет для розслідування справи.

Замітно, що цей для збирання фактів постановив самому вдатися до тих "бар" у "Лупі", та переконатися про все на власні очі.

Цікаво, які думає комітет збирати докази: чи буде старатися дістати напитуки при "барі" жінками?

ДЕ ЖІНЦІ МІСЦЕ?

Одно можна наперед сказати про комітет міської ради в Шікаго, що він певно не буде навіть думати відкрити, звідки жінки взялися в такому числі при "барах" у шікаговським "Лупі", що аж чоловікам місця не стало.

Займається цим питанням відома письменниця Перла Бок у своїй новій книжці "Про чоловіків і жінок".

Хтось міг би сказати, що жінки тому взялися в такому числі при "барах", що вони забули на те, що місце жінки вдома. Отже Перла Бок скорше схильється до думки, що якраз тому жінки найшлися в такому числі при "барах", що чоловіки все що дали держатися цієї думки, що місце жінки хата. Таке наставлення було зовсім добре в давніших часах, коли жінка сповняла важну хатню й суспільну функцію. Від коли домашня господарка зійшла до невеликого числа нудних робіт, не можна дивуватися, що жінка шукає вдоволення поза домом. Перла Бок говорить, що ці жінки так часто кінчать у розводів суді в Ріно, але це не робить ріжницю: звісно, по дорозі до Ріно може бути "бара" в шікаговським "Лупі".

НАСЛІДКИ "ДОБРОТИ".

Видучи далі за причинами цього явища, Перла Бок каже, що головну вину за ситуацію несуть американські чоловіки, котрі піддержують думку про хату як про власне царство жінки.

Роблять це чоловіки, каже Перла Бок, на те, щоб піддержати думку про свою вишність, себто про бізнес і широкій світ як своє, мужеське, царство.

Невдоволення з такого урядження життя жінка валить суспільний лад, котрий спирається на цим розумінню. Аме-

риканська жінка, на думку Перли Бок, у своїй душі є прихильничкою фашизму, котрий стремить до поневолення жінки.

ЖІНКА БЕЗ ПОЧУТТЯ НИЖЧОСТИ.

Не дивлячися на гострі слова критики, звернені проти чоловіків у книжці Перли Бок, чоловіки-критики цієї книжки не проявляють ніякої образи.

Один з критиків заговорив навіть про це. Каже він, що книжка не ображала тому, бо Перла Бок зовсім не належить до тих письменниць, що виступає проти становища вишності мужчини, добиваючися для жінки того становища, яке займає мужчина: мовляв, вона не хоче бути вищою від чоловіка, а рівною з ним.

Видно, що це не така легка справа побиватися за становища рівності. Але Перла Бок це не була така трудність: вона писемниця, що не то дорівняла, але й перевищила не одного письменника.

ЧОЛОВІК НЕ СОБАКА.

Цікаву острогоу піднесено на адресу жінок з Шікаго: мовляв, жінки, не ловить чоловіків у подружжя, проти їх волі, бо лихо буде з вами.

Ця острогога виступає проти думки д-ра Роберта Н. МекМорей, психолога Центральної Колегії "Вай-Ем-Сі-Ей", котрий оноді виступив за задоволення жінок, що просто жінка може собі пиймати чоловіка, і то доброго, як лише завоюється й вжне до цього відповідного способу. МекМорей сказав, що на його думку є незаводним способом ловити чоловіка, він навіть придумав назву на цей спосіб: "моральне панування". Штука полягає просто в тому, щоб чоловік почувався "як собака". Є це незаводний спосіб, каже МекМорей, на певні роди чоловіків: передовсім на "маминих синків", та занадто сумнівних хлопців, словом, для всіх, що мають сильні почування нижчости.

Ось і маємо суперечку: вчений навчає жінки, як наставляти пастку на чоловіків, гейби вони були миши, а жінка виступає проти цього плану. І то не аби хто: Пані Евелін Милліс Дювал, директорка "Союзу для Родиноного Життя".

НЕ ВАРТА ЗАХОДУ.

Властиво кажучи, пані Дювалвал протиставляє лише висновкам д-ра МекМорей. Золасн МекМорей виходило, що жінки, які чуються чимнебудь упосліджені, повинні братися наставляти на чоловіків лапки за його рецептою. Зате пані Дювал виходить з задоволення, що такі чоловіки яких можна цим способом пиймати в подружжя, просто не варта заходу. Занадто совісні хлопці й мамині синки представляють для подружжя таку малу вартість, що навіть у найбільшій розпущі жінка не повинна такого хлопця ловити. Такі люди все почуваються невдоволеними, розчарованими.

Порада пані Дювал виходить уже властиво поза поле психології, а входить на поле культури. Що варта людина даної владі, про це в першу чергу рішає оцінка суспільності, в якій людина живе. Пані Дювал виходить з задоволення, що краще бути незамужною, ніж замужною за маминим синком, тимчасом у деяких народів уважається подружжя навіть з маминим синком за краще, ніж бути "старою панною". Мовляв, найбуде чоловік як ворона, а все він жінці велика оборона.

Вісті з Українського Музею в Празі

Вистави в Музеї Визвольної Бороти України в Празі, розпочаті в 1941 р. з нагоди 15-ліття існування музею, перетворилися в постійну установу. Музей одні за другою, з невеликими перервами, влаштовує вистави своїх вибраних експонатів. Досі відбулося в музеї 9 таких вистав. Були це переважно окремі зібрання в музеї, колекції, або їх частини, а саме: 1) Українські періодичні видання для дітей і молоді; 2) Українські календарі; 3) Українські публікації в Азії; 4) Статуту й регуляції українських установ і організацій; 5) Памятки Української Академічної Громади в Празі; 6) Українські клепсидри й інші похоронні та поминальні оголошення; 7) Шевченкіяда; 8) Паперові гроші, що ходили в Україні і 9) Поштові складанки українських установ, організацій і окремих осіб. На музейні вистави приходять значна кількість публіки й навіть цілі екскурсії; відвідують її також чужинці та приїзди до Праги українці. Особливо багатого була вистава Шевченкіяни — найбільша досі того роду вистава на чужині, яка була розташована в цілому поверсі музейного дому. Кожна з досі влаштованих вистав у більший, або менший мірі причинилася до поповнення виставлених матеріялів. В квітні 1941 р. минуло повних два роки після відкриття у власному музейному домі роботи Музею В. Б. У. Увесь цей час робітничі функції виконувала регулярно чотири рази на тиждень. Музейна робітниця, звана також читальнею, призначена для опрацювання музейних і архівних матеріялів, а також для використання зібраних в музеї публікацій.

Вона вільно приступна як для членів Музею, так і для нечленів. За минулий час у ній працювало кілька сот осіб, з них частина постійно. Попит з боку відвідувачів був головним чином на матеріяли з відділу періодики; а також із різних інших відділів та мистецьких колекцій музею. Серед відвідувачів переважали професори й студенти високих шкіл. Працювало у цей час у роботі не мало з приїздами українців, які знаходили в музеї матеріяли та публікації, потрібні для закінчення їхніх наукових студій і праць. У підручній бібліотеці Музею В. Б. У. є збірка словників, що нараховує вже 70 томів і має понад 50 назв, з них 30 українських. В цій збірці є енциклопедичні видання, правописні й термінологічні словники. З останніх є словники української термінології з таких факів: сільське господарство, лісотехніка, геологія, медицина, право, математика, й військові справи. Загальні словники є

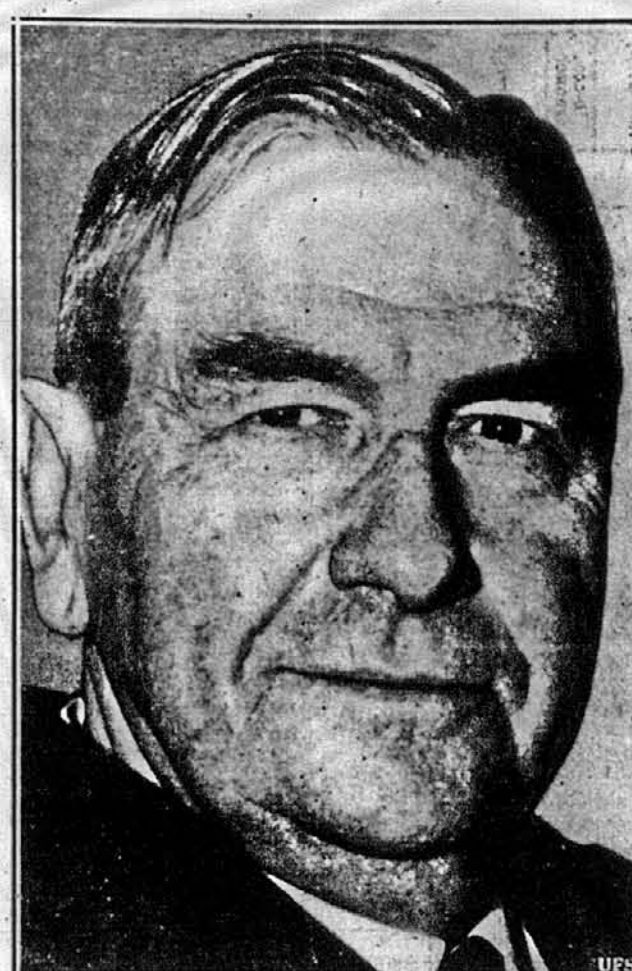
такі: німецько-українські й українсько-німецькі, англійсько-українські, латинсько-українські, чесько-українські й українсько-чеські, мадярсько-українські, українсько-російські й російсько-українські. Цих останніх найбільше видання, Б. Гріченка (оба видання). Решта словників у чужомовних мовах (нім., франц., англ., хорв., білор., польськ., болг. і т. д.), без української частини. З повних енциклопедичних видань є Книга Знання (УЗЕ 3 томи) і малий Лярус; крім того кілька томів Вел. Сов. Енциклопедії й один том Енциклопедії літературної. З фахових словників є ще Театральний словник, видання Отта. В роботі Музею виявляється потреба мати якусь велику енциклопедію; музей був би дуже вдячний за допомогу в цій справі, також за всяке доповнення збіраної ним колекції словників.

При Музею В. Б. У. є дуплікатний фонд, що складається зі значного числа книжок, газет, журналів, мап, нот і т. д. Повстав він головню завдяки передачі до Музею решток видавництва — віденських, берлінських, празьких, зальцведельських, тощо. Матеріяли цього дуплікатного фонду Музей дає до вжитку для просвітних цілей ріжним українським організаціям, а також використовує їх при обмінних операціях з метою доповнення власних колекцій. Особливо добрі наслідки для Музею дав в останньому часі обмін із Славянською Бібліотекою в Празі, видавництва І. Романа та Юрія Тищенка — Сірого, Славянським Інститутом та інш. Завдяки цим операціям Музей придбав значну кількість періодики, зокрема "Вісник", "Червоної Калини", періодики, альманахів і т. п.

НІМЕЧЧИНА ХОЧЕ ПРОТЕСТУВАТИ

БЕРЛІН. — Німецький уряд мав уже заложити "добрий" протест проти замкнення німецьких консулятів у Злучених Державах, вважачи цей крок "несправедливим" і таким, що "порушує договори". Також береться Німеччина "відповідати" на заморозження німецьких капіталів в Америці тим, що хоче виставити "відповідні зарядження" в справі американських інтересів в Німеччині, що мають виносити коло \$450,000,000.

Молі, що є язвою наших шаф, куврив і шифляд, не люблять дуже запах малих гвоздиків (гвайт клозів) й уважають його за більше неприємний і дошкульний ніж запах камфори або кедрових опилок.

НОВИЙ НАЧАЛЬНИК НАЙВИЩОГО СУДУ.—Президент Рузвельт іменував начальником Найвищого Суду Злучених Держав на місце уступаючого Чарлса Гюза цього 68-літнього Гарлана Фиска Стовна.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГОЛОС УКРАЇНЦЯ З БРАЗИЛІЇ.

Повідомляємо Шановну Редакцію "Свободи", що часопис отримуємо і читаємо. "Свобода" іде з рук до рук, по кільканадцять кілометрів. Навіть пару поляків її читає. Читаємо і розуміємо також і Ваш "Вікні". Читає його сусід поляк, що розуміє англійську мову і перетолкує нам на нашу мову. Аж легше нам стає, як прийде "Свобода".

Майже кожний день читаю, як лежав на малярню, як прийшла Ваша газета. У нас тепер панує велика малярня. Багато людей слабеє і вмирає. Питаються мене люди, скільки коштів, скільки треба наших грошей за неї вислати. Я їм кажу, що це сам не знаю, на яких умовах мені посилають, але дай їм Боже здоров'я, що прислають, а я вже якось її виплачу. Таки дуже, а дуже нас тишуть, що наші люди в Америці так гарно організуються. Знайте, що наші очі також звернені в ту саму сторону, що й Ваші. Шановна редакція не розуміє і нема що розписуватися про те. Прошу мене повідомити, як мені виплатити "Свободу". Можу надсилати фотографічні знімки з наших осель, такі як ті дві, що їх засилаю, де є моя родина і сусіди. Ми рішаймо сфотографуватися: я, тато, мама, браття, швагер, а решта, що є, то індійне. Але індійні сусіди не стали всі до фотографії, бо не витримали. Це ду-

же нетерпеливий нарід. На другій фотографії є гості, мама, брат, сестра, моя жінка, тато і я. Нема дітей, бо порозходилися. Інші, то німці й поляки.

Ми святкували того року Великдень 20. квітня. Але не всі. Бо інші святкували після нового календаря. Попав мені польський календар з Аргентини, в якому є подані й наші свята. Там Великдень припадає на 27. квітня. Як це розуміти? (Це помилка. Великдень після старого календаря припадає цього року на день 20. квітня, а після нового, як у римо-католиків, на 13. квітня. — Ред.)

Щодо мене, то я походжу з України, повіт Підгайці. Приїхав до Бразилії в 1924 році 17-літнім хлопцем. У війні я не був. Тато був в австрійській війні, а потім в українській. Було, тяжко вижити і був змушений виїхати. Вже має 60 років, слабovitий. Кінчу писати, бо дуже подражений, бо двоє дітей заслабо на пропасницю. Що трохи нас попустило, то знову навіртає. Мущу завтра їхати по ліки, а інші даю застрики, бо тут лікар далеко. Перепрошую редакцію, що написав але, або таке, що редакцію не інтересує.

Йосиф Гуцало, Кандідо де Абрив, Бразилія.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Пірвичні збори Сестр. Любов. від. 37., відбулися в п'ятницю, 20. червня, в годині 7. вечером, в У. Н. Домі. Обов'язком кожної членкині бути на зборах. Були справоздання касові і делегата з конвенції. Просилися членкині прийти на час. До наступних зборів будуть сусуповані. Просимо членкині, приїждати хоч по одній новій членкині на збори. Ми їх дуже радо до У. Н. Союзу і до Сестр. Любов. Вступ вільний. За уряд: А. Пограшча, предс.; А. Олар, кас.; Е. Кардан, секр.

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. — Пірвичні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42., відбулися в неділю, 22. червня, в годині 5. пополудні, в Йокалі У. Н. Дому, 237 Гошн Еве. Просилися усіх членкині зійти, тож на означений час. На цих зборах буде звіт конгр. комісії та звіт делегата з минулої конвенції. — Василь Юсичук, пр.; Волод. Лезет, кас.; Неіро Головачук, секр.

З МУЗИКИ

"МАЙСТЕРСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ КУРС" ЛЮБКИ КОЛЕСИ.

В Оттаві, столиці Канади, де тимчасо перебуває славна українська піаністка Любка Колеса, проголошено спеціальний музичний курс для тих, що покінчили вищі фортеп'янові студії. Це буде 12 лекцій-рецитацій, підчас яких пані Любка Колеса буде вияснити і відгравати твори найславніших композиторів, таких, як Бетховен, Моцарт, Шопен, Ліст й інші. З українських композиторів на фортеп'яні заповідано твори композитори В. Барвінського. В курсі можуть взяти участь і не-професіоналісти. Курс триватиме від 2. до 30. липня 1941.

СТЕМФОРД, КОНН. — Пірвичні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 350., відбулися в неділю, 22. червня, в годині 5. пополудні, в церковній залі на Грінвіч Еве. Просилися всіх членів і членкині місцевих і позамісцевих прибутти на ці збори. Є багато важних справ, котрі кожний член повинен знати. Наш предсидка засть справоздання, яке делегат з конвенції. Попиність кожного члена бути присутнім на цих зборах. (18 Pilgrim St.) — С. Саска, секр.

ПРОВІДЕН, Р. АЙ. — Збори Сестр. Любов. від. 177., відбулися в суботу, 21. червня, в 7. годині вечером. Прошу членів місцевих і позамісцевих прибутти на ці збори. Є багато важних справ, котрі кожний член повинен знати. Наш предсидка засть справоздання, яке делегат з конвенції. Попиність кожного члена бути присутнім на цих зборах. (18 Pilgrim St.) — С. Саска, секр.

МІЛВІД, Н. ДЖ. — Пірвичні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347., відбулися в неділю, 22. червня, в годині 2. пополудні, в галі, де звичайно. Просилися всіх членів приїти на збори. Конгр. комісії засть справоздання за 6. місяців діловодства. Також буде справоздання делегата з конвенції і є інші справи до облогодження. Довгоочікувані членкині напам'ятається, щоб прийшли і вітнули свої заздраві. Просимо прийти нових членів на збори. — Т. Ромашко, пр.; К. Гаспінський, кас.; Р. Тимчик, секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У середу, 18. червня 1941. року, коло 12.20. по планічній помер у Президірієлі Гостпал у Нью-арку, Нью Джерсі, член У. Н. Союзу

МИХАЙЛО ЙОСИФ БОРИС. Покійний родився був 22. липня 1915. року в Одавейні, у стеїт Аіова, як син відомих українських громадян Петра й Марії Борисів, нині у Бейоні, Нью Джерсі. Мав при смерті несповні 26 літ. Будучи ще дитиною, він переболів на недугу шкарлатини, яка оставила по собі ослаблений нирок, що знову викликало затвердіння артерій, котре спричинило смерть.

Він покінчив Ньюорську Колегію Інжинієрі, і за свої студії був відзначений медалею. По укінченні студій він працював у бізнесі со своїм батьком.

Покійний був членом Товариства ім. Тараса Шевченка, відділу 281. У. Н. С., в Бейоні, Нью Джерсі.

Він мав гарний бас і співав у ріжних хорах, передавсім у місцевому церковному хорі. Він став активним діучем у молодечих кругах. Він був предсидком комітету підприємств Першого Завигу Союзові Молоді, що відбувся в Ньюарку в липні 1938. році. Він був одним з членів-основників Українського Молодежого Хору Нью Йорку й Нью Джерсі. Брав живу участь у Лізі Української-Молоді Північної Америки й інших організаціях.

Він оставив у смутку батька Петра й матір Марію Борисів та сестру Анну, замужню Діачук.

Похорон відбувається в п'ятницю, 20. червня 1941. року, в 9. годині рано з дому жалоби, 672 Boulevard, Bayonne, New Jersey.

Вічна йому пам'яті!

ОДЯГНЕНІ НА ОБОРОНУ. Як "блшкріг" прийде колись до Америки, то жінки будуть носити ріжні односторі відповідно до служби, яку вони будуть сповняти. Є там доглядачки хорих і ранених, доглядачки першої помічі в повітряних рейдах, послужниця в кантінах і т. і.

АКРОН, ОГАЙО, І ОКОЛИЦЯ!

БР. СОШЕСТВІЯ СВ. ДУХА, ВІД. 295. У. Н. СОЮЗУ

влантонує

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 22. ЧЕРВНЯ (JUNE 22, 1941)

НА EVERGREEN PARK, SOUTH MAIN STREET.

Початок від 1. год. по обіді — до пізної ночі.

Будуть всякі несподіванки і нагороди.

Музика EN KAY ORCHESTRA.

А за всяку приємну забаву ручить — Комітет.

